

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ
ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ

Παρατηρητήριο για τη Βία στο Σχολείο (ΠΑ.ΒΙ.Σ.)

Δρ Μαρία Καραγιάννη, Συντονίστρια
Σεπτέμβριος 2017

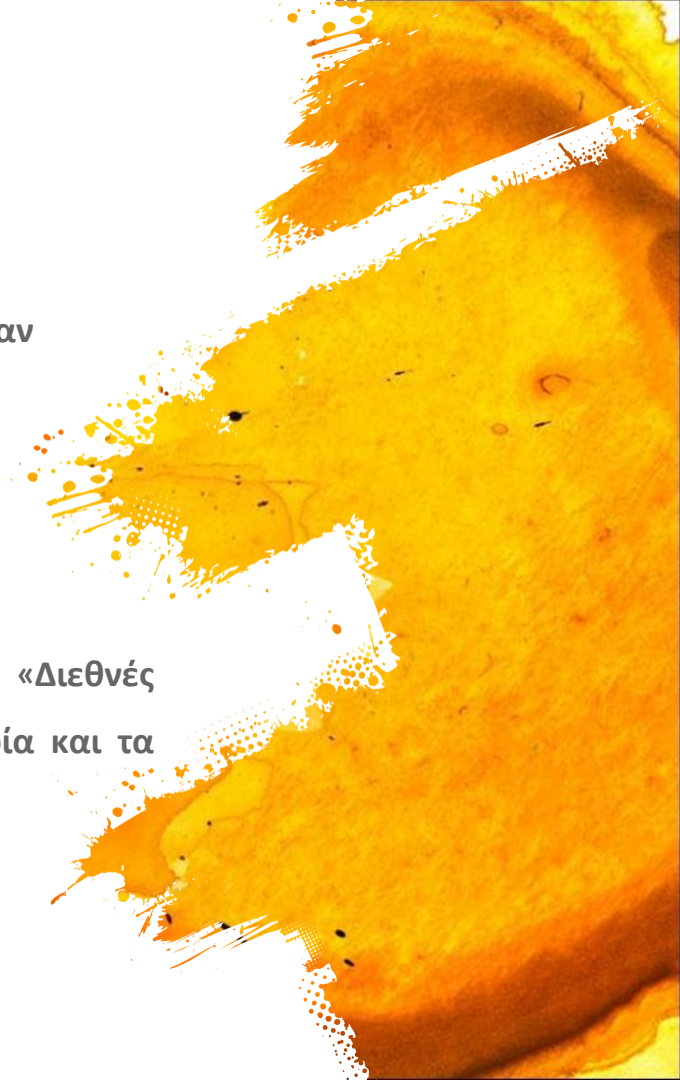
Ιστορικό

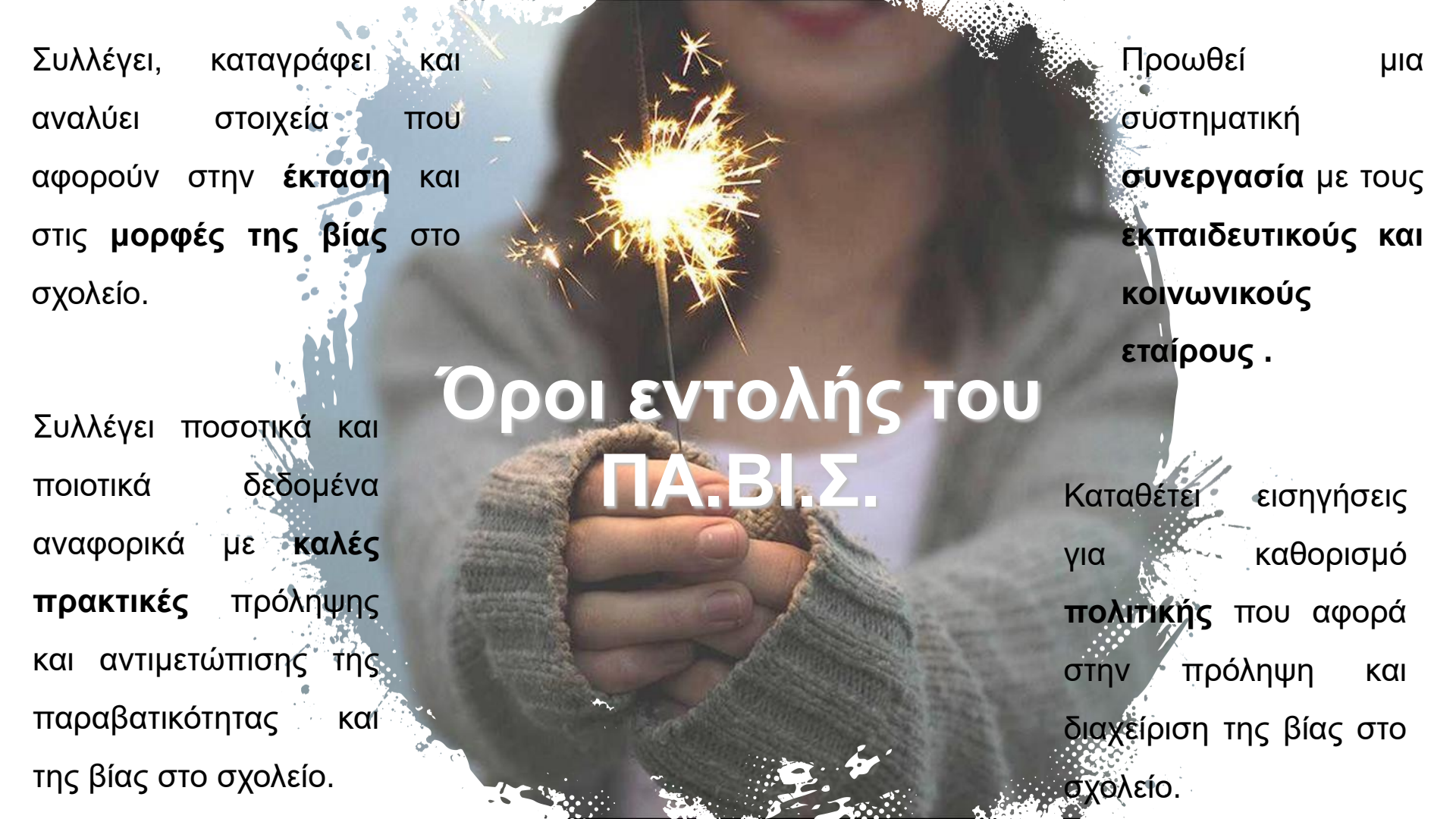
Η λειτουργία του «Παρατηρητηρίου για τη Βία στο Σχολείο» ήταν εισήγηση της Επιτροπής Ειδικών για τη Σχολική Βία.

2008

Από τον πρώτο χρόνο λειτουργίας του συνεργάστηκε με το «Διεθνές Παρατηρητήριο για τη Βία στο Σχολείο» αντλώντας από την εμπειρία και τα δεδομένα του σώματος αυτού.

2009

A child wearing a grey sweater is holding a lit sparkler, with bright sparks emanating from it. The background is dark and out of focus.

Συλλέγει, καταγράφει και
αναλύει στοιχεία που
αφορούν στην έκταση και
στις μορφές της βίας στο
σχολείο.

Συλλέγει ποσοτικά και
ποιοτικά δεδομένα
αναφορικά με καλές
πρακτικές πρόληψης
και αντιμετώπισης της
παραβατικότητας και
της βίας στο σχολείο.

Όροι εντολής του ΠΑ.ΒΙ.Σ.

Πρωθεί μια
συστηματική
συνεργασία με τους
εκπαιδευτικούς και
κοινωνικούς
εταίρους .

Καταθέτει εισηγήσεις
για καθορισμό
πολιτικής που αφορά
στην πρόληψη και
διαχείριση της βίας στο
σχολείο.

Αίγλη Παντελάκη
ΓΕΝΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΤΡΙΑ

Πανίκος Λουκά
ΕΔΕ, Υπεύθυνος ΠΑ.ΒΙ.Σ

Δρ. Μαρία Καραγιάννη
Συντονίστρια

Χριστίνα
Ιωάννου, ΥΕΨ

Χριστίνα
Χατζησάββα

Πατρίτσια
Φαίδωνος

Δρ. Γιώτα
Λαμπριανού

Έλενα
Ελευθερίου

Χρίστος
Χαρίτου

Ελενα
Γαβριηλίδου

**Καθορισμός
Πολιτικής**

**Ενημέρωση/
Ευαισθητοποίηση
Κοινωνίας**

***Πυλώνες δράσης
2016-2020***

Έρευνα

**Συμμετοχή
Παιδιών**

**Εκπαίδευση/Ενδυνάμωση
Εκπαιδευτικών/Γονιών/Μαθητών**

Έρευνα

**ΘΥΜΑΤΟΠΟΙΗΣΗ
ΚΑΙ
ΣΧΟΛΙΚΟ ΚΛΙΜΑ**

2010-2011

Συνεργασία:

- Διεθνές Παρατηρητήριο για τη Βία στο Σχολείο
- Κέντρο Εκπαιδευτικής Έρευνας και Αξιολόγησης

Εγκύκλιος-Οδηγός

«Πρόληψη, αντιμετώπιση και διαχείριση περιστατικών σχολικού εκφοβισμού»

Ιανουάριος 2015

Παραρτήματα:

- Ορισμοί και θεωρητικό υπόβαθρο
- Πρόληψη σχολικού εκφοβισμού
- Διαχείριση περιστατικών σχολικού εκφοβισμού
- Έντυπα καταγραφής, παρακολούθησης περιστατικών και αναστοχασμού
- Συμβουλές προς γονείς
- Υποστηρικτικές υπηρεσίες και φορείς
- Βιβλιογραφική αναφορά

Καταχώρηση Έντυπου Καταγραφής Περιστατικών Σχολικού Εκφοβισμού στο ΣΕΠ

- Έντυπα
- Στατιστικά στοιχεία
- Εγκεκριμένα βιβλία και Διδακτικά Μέσα
- Διδακτικά βιβλία Δημοτικής Εκπαίδευσης
- Οδηγίες για τη Σχολική Χρονιά 2016-2017
- Εκπαιδευτικές Περιφέρειες
- Γραφείο Πολιτικής Άμυνας, Ασφάλειας και Υγείας, Σχολικά Κυκλώα
- Σχολικά Κτίρια
- Παρατηρητήριο για τη Βία στο Σχολείο

ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΣΧΟΛΕΙΩΝ

- Γενικές Πληροφορίες

ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ

- Γενικές Πληροφορίες

ΠΡΟΔΗΜΟΤΙΚΗ ΕΚΠ/ΣΗ

- Γενικές Πληροφορίες

ΕΙΔΙΚΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ

- Ειδική Εκπαίδευση

Η Δημοτική Εκπαίδευση αποτελεί την πρώτη βαθμίδα της εκπαίδευσης και έχει ως βασικό στόχο να οργανώνει, εξασφαλίζει και προσφέρει σε όλα τα παιδιά-ανεδέρτητα από ηλικία, φύλο, χώρα προέλευσης, οικογενειακή κατάσταση, κοινωνικό υπόβαθρο και πνευματικές δυνατότητες - τέτοιες ευκαιρίες, ώστε να αναπτύσσονται ισορροπία στον γνωστικό, συναισθηματικό και ψυχοκινητικό τομέα.

Η φοίτηση στην προδημοτική τάξη είναι υποχρεωτική για όλα τα παιδιά που έχουν φτάσει στην ηλικία των 4 χρονών και 8 μηνών κατά την 1η Σεπτεμβρίου της χρονιάς που θα αρχίσει η φοίτησή τους, ενώ η φοίτηση στο δημοτικό σχολείο είναι υποχρεωτική για όλα τα παιδιά που έχουν φτάσει στην ηλικία των 5 χρονών και 8 μηνών.

Το Αναλυτικό Πρόγραμμα των σχολείων, καθώς και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται στην τάξη, δίνουν ιδιαίτερη έμφαση στη διαδικασία της μάθησης και επικεντρώνονται σε στρατηγικές που βοηθούν τους μαθητές να μάθουν πώς να μαθαίνουν, όπως επίσης και πώς να αναπτύξουν κριτική και δημιουργική σκέψη.

Βασικό μέλημα της Δημοτικής Εκπαίδευσης, επίσης, είναι η προσπάθεια που καταβάλλεται, ώστε οι μαθητές να γνωρίσουν και να αναπτύξουν την εθνική τους κληρονομιά και να συνειδητοποιήσουν την εθνική τους ταυτότητα: την

Εκπαιδευτική Πύλη

ΕΞΥΠΗΡΕΤΗΣΗ ΤΟΥ ΠΟΛΙΤΗ

ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΙ

Σύστημα Εκπαιδευτικού Προγραμματισμού

Διαχείριση Εξοπλισμού Σχολείων

ΕΝΣΟΜΑΤΩΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ

Καταχώρηση Περιστατικών στο ΣΕΠ 2016-2017

Παρατηρήσεις

- Δυσκολία στην αναγνώριση του σχολικού εκφοβισμού.
- Αναφορά σε άμεσες μορφές εκφοβιστικής συμπεριφοράς (σωματικός, λεκτικός και καταστροφή περιουσίας).
- Τα αγόρια εμφανίζονται περισσότερο ως «θύτες» και «θύματα».
- Λόγοι εκδήλωσης της εκφοβιστικής συμπεριφοράς είναι η σχολική επίδοση και συναισθηματικές και οικογενειακές δυσκολίες.
- Η αναφορά γίνεται κυρίως από ενήλικες (εκπαιδευτικοί, γονείς)

Έρευνα

Η ΒΙΑ ΣΤΟ ΣΧΟΛΕΙΟ

ΚΑΙ

ΤΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΦΥΛΟ

2017-2018

Συνεργασία:

- Διεθνές Παρατηρητήριο
για τη Βία στο Σχολείο
- Ευρωπαϊκό
Πανεπιστήμιο

Επιστημονικές Ημερίδες/Συνέδρια

Μάρτιος 2010: «*Η Βία στο σχολείο: καλύτερη γνώση σημαίνει αποτελεσματική πρόληψη*» Εισηγητές: **Dr. Eric Debarbieux, Dr. Catherine Blaya**

Ιανουάριος 2013: «*Η Βία στο σχολείο, Σχολικό κλίμα*» Εισηγητής: **Dr. Eric Debarbieux**

Μάρτιος 2014: «*Αποτελεσματικές προσεγγίσεις και προγράμματα στο χώρο της Εκπαίδευσης για την πρόληψη και αντιμετώπιση της Βίας στο Σχολείο*»

■ **Δρ. Μαρία Τοφή**, «Αποτελεσματικότητα των προγραμμάτων καταπολέμησης του σχολικού εκφοβισμού και επίδρασή τους στην πρόληψη της εγκληματικότητας»

■ **Δρ. Βασιλική Αρτινοπούλου**, «Η σχολική διαμεσολάβηση στο πλαίσιο της επανορθωτικής δικαιοσύνης: Μια σύγχρονη αποτελεσματική προσέγγιση στην πρόληψη της σχολικής βίας και του εκφοβισμού»

Φεβρουάριος 2017: «*Σχολική Βία και Εκφοβισμός: Προγράμματα και Φορείς. Το Φιλανδικό παράδειγμα KiVA*». Εισηγήτρια: **Dr. Christina Salmivalli**

Επιμόρφωση Εκπαιδευτών

Δεκέμβριος 2014: Εκπαίδευση Εκπαιδευτών στα θέματα Σεξουαλικής Κακοποίησης Ανηλίκων - Πληροφόρηση, Ευαισθητοποίηση και Επιτυχία στη Διαχείριση Περιστατικών στο σχολείο.

■ **Dr. Pamela Pine**, ιδρύτρια του οργανισμού, **Stop the Silence: Stop Child Sexual Abuse, USA.**

■ **Ama Delevett**, Ψυχολόγος συνεργάτιδα, **Stop the Silence: Stop Child Sexual Abuse.**

Νοέμβριος 2017: Επιμόρφωση λειτουργών - Επανορθωτική Δικαιοσύνη στο σχολείο

■ **Dr. Marian Liebmann**, Ανεξάρτητη Επαγγελματίας και Εμπυχώτρια, **Restorative Justice.**

**Εκπαιδεύσεις σε
σχολική βάση**

**«Επίλυση Συγκρούσεων με Σχολική
Διαμεσολάβηση»**

**«Αναγνώριση και Διαχείριση του
Σχολικού Εκφοβισμού»**

67 σχολικές μονάδες δημοτικής

10 δίκτυα ΕΔΕ για επιμόρφωση

διευθυντών/τριών δημοτικών σχολείων

Επίλυση Συγκρούσεων- Σχολική Διαμεσολάβηση

ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΩΝ

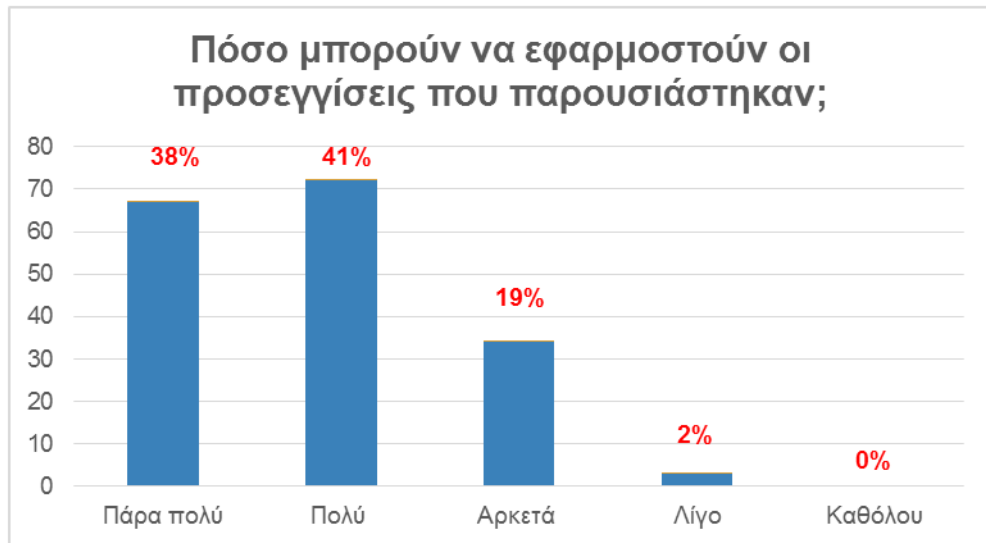
- ◆ Διάρκεια : 4Χ80λεπτά (συναντήσεις)
- ◆ Δεξιότητες Επικοινωνίας
- ◆ Στρατηγικές Επίλυσης Σύγκρουσης
- ◆ Σχολική διαμεσολάβηση

ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΜΑΘΗΤΩΝ

- ◆ Βιωματικές δραστηριότητες

Αξιολόγηση της πρακτικής εφαρμογής της προσέγγισης

Αναγνώριση και Διαχείριση του Σχολικού Εκφοβισμού

ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΩΝ

- Διάρκεια : 4Χ80λεπτά (συναντήσεις)
- Αναγνώριση εκφοβιστικής συμπεριφοράς
- Ευαισθητοποίηση σε θέματα που αφορούν στα συναισθήματα των πρωταγωνιστών
- Ολιστική πολιτική αντιμετώπισης
- Αναφορά περιστατικών
- Εκπαίδευση σε δύο (2) προσεγγίσεις διαχείρισης.

ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΜΑΘΗΤΩΝ :

- Βιωματικές Δραστηριότητες

Διαχείριση του Σχολικού Εκφοβισμού

■ Confronting approach:

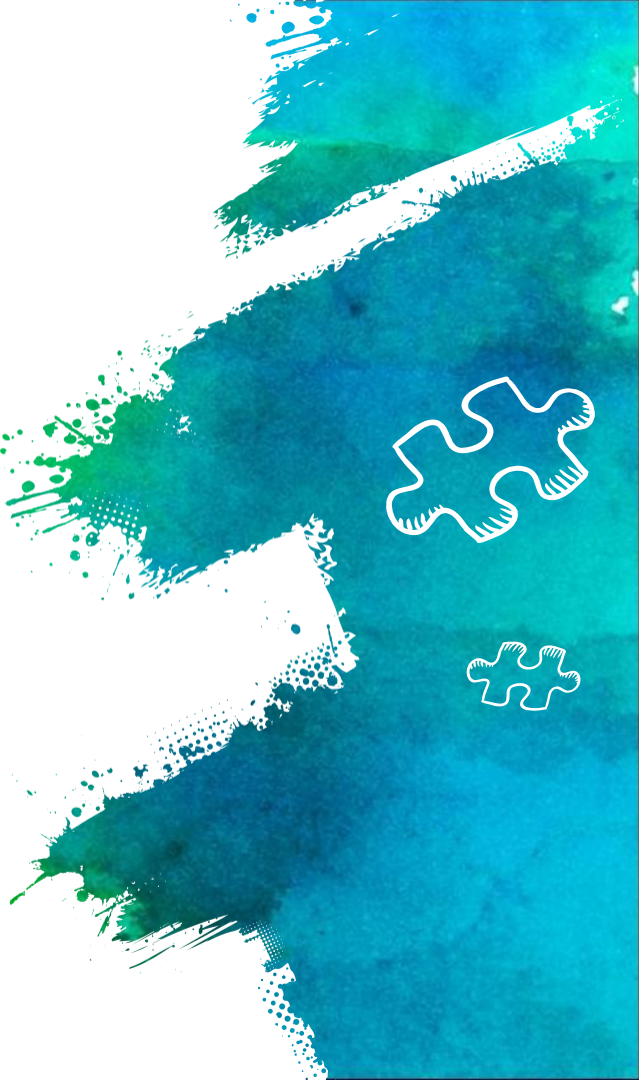
«Αναστοχασμός και απόδοση συνεπειών»

Η προσέγγιση βασίζεται στην πολιτική Μη ανοχής της εκφοβιστικής συμπεριφοράς και πορεία που ακολουθείται μέσα από την εγκύκλιο του ΥΠΠ (γpp3745)

■ Non confronting approach:

«Ομάδα υποστήριξης»

Δημιουργία ομάδας στήριξης του παιδιού που θυματοποιείται από τους συνομήλικους τους.

Δίκτυο Εναντία στη Βία

Η σύσταση του Δικτύου Εναντία στη Βία έχει σκοπό την ενδυνάμωση της προσπάθειας των κοινωνικών φορέων, στον αγώνα ενάντια στη βία που εκδηλώνεται στο περιβάλλον του σχολείου.

2014

Εθνική Στρατηγική ενάντια στη Βία στο Σχολείο

Η Εθνική Στρατηγική είναι μια
εθνική συμμαχία όλων των
εμπλεκόμενων φορέων για την:

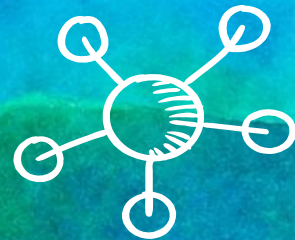
ΠΡΟΛΗΨΗ

ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗ

ΠΡΟΑΓΩΓΗ ΚΑΙ
ΔΙΑΤΗΡΗΣΗ ΑΣΦΑΛΟΥΣ
ΣΧΟΛΙΚΟΥ
ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ

Οι εταίροι περιλαμβάνουν ανάμεσα
σε άλλους:

Υπουργεία και Κρατικές
Υπηρεσίες, εκπαιδευτικούς,
παιδιά, γονείς, ανεξάρτητους
θεσμούς, ΜΚΟ, πολιτική ηγεσία,
επιστημονική κοινότητα.

Εταίροι
Εθνικής
Στρατηγικής

Πλαίσιο Πρότασης για την Εθνική Στρατηγική

α) Συλλογή έγκυρων και επιστημονικών δεδομένων γύρω από το θέμα

Χαρτογράφηση
διαδικασιών

Καταγραφή
παρεμβατικών
προγραμμάτων

Έρευνα για έκταση
και μορφές της βίας
στο σχολείο

β) Δημιουργία πέντε πυλώνων δράσης

Πρωτογενής
πρόληψη

Δευτερογενής
πρόληψη

Τριτογενής
πρόληψη

Έρευνα

Αξιολόγηση

Αρχική πρόταση
Οκτώβριος 2016

Κρατικοί φορείς

Κοινωνικοί φορείς

Έγκριση πρότασης
Μάρτιος 2017

Εργασίες ΥΠΠ

Άλλα Υπουργεία

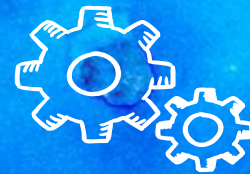
Συλλογή δεδομένων

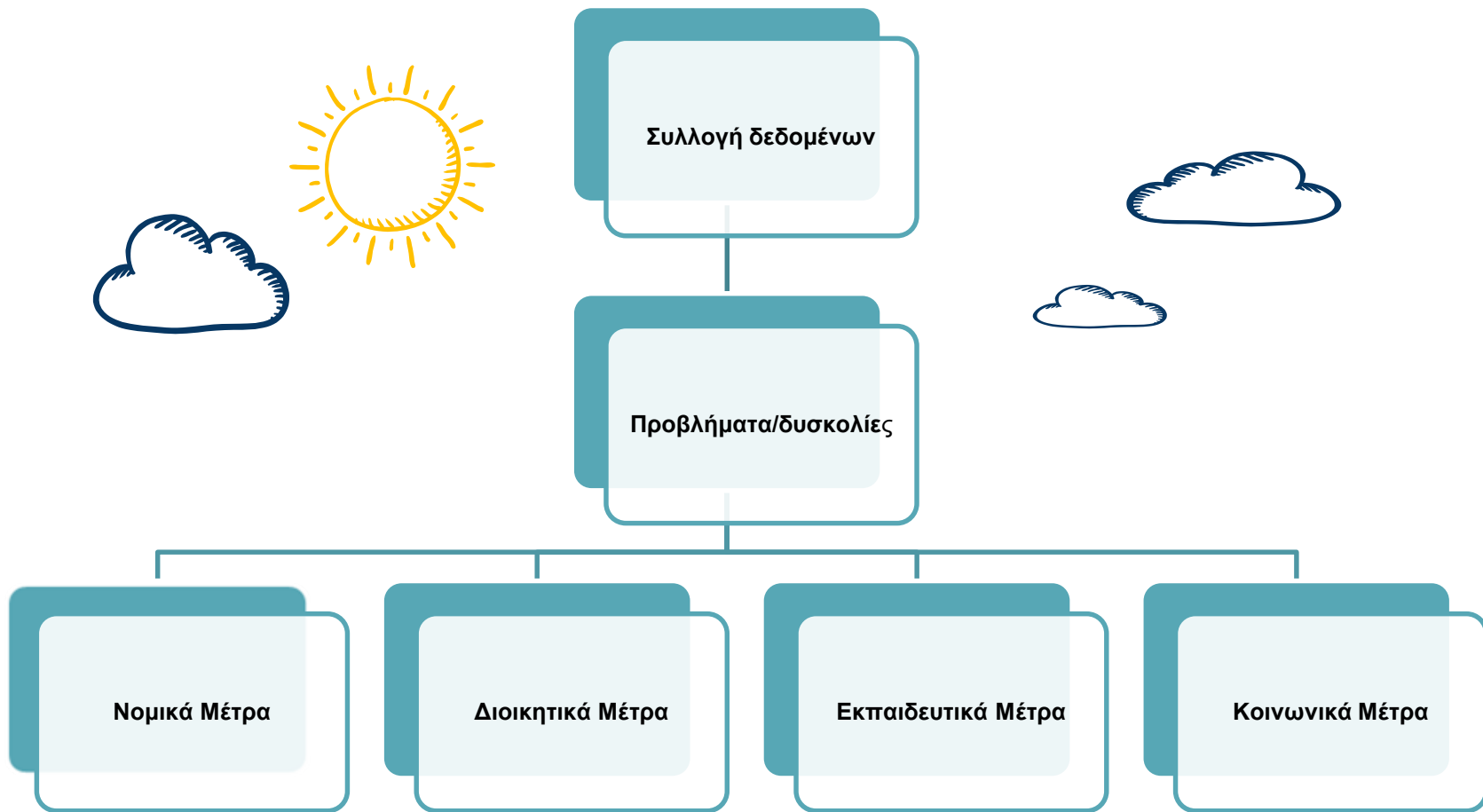
Έρευνα

Χαρτογράφηση διαδικασιών

Καταγραφή
Προγραμμάτων

Διαδικασία Εθνικής Στρατηγικής

Βράβευση καλών πρακτικών κατά της βίας

Βράβευση σχολικών μονάδων όλων των βαθμίδων για τις καλές πρακτικές πρόληψης της βίας σε συνεργασία με το Συμβούλιο για την Πρόληψη και την Αντιμετώπιση της Εγκληματικότητας του Υπουργείου Δικαιοσύνης και Δημόσιας Τάξης.

2008-2016

Παρατηρητήριο για τη Βία στο Σχολείο

Τηλ: 22806309, 22806336, 22809517

Email: paratiritirio-via@schools.ac.cy

Γραφείο: 347Γ, ΥΠΠ

Ιστοσελίδα:

www.moec.gov.cy/paratiritirio-via

